

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמל ראשון רפאל (רפי) אונגער ז"ל

בן אילה ואברהם

נולד בתל אביב

בתאריך כ"ו באלול תש"ז, 11/9/1947

התגייס בספטמבר 1965

שרת בחיל האוויר

נפל בעת שירותו

בתאריך י"ז בתשרי תשל"ד, 13/10/1973

נקבר בקרית שאול

אזור: 1 חלקה: 9 שורה: 4 קבר: 32

בן 26 בנפלו

קורות חיים

רפאל (רפי), בן אילה ואברהם, נולד ביום כ"ו באלול תש"ז (11.9.1947) בתל-אביב. הוא סיים את לימודיו היסודיים בבית-הספר "הכרמל" בתל-אביב ואחר-כך עבר לגימנסיה העברית "הרצליה", שם סיים את לימודיו התיכוניים במגמה הספרותית. כישרון הכתיבה שלו נתגלה עוד כשהיה תלמיד בבית-הספר היסודי וערך שם את עיתון בית-הספר. אחרי שתי שנות לימוד בגימנסיה נבחר כראש מועצת התלמידים של בית-הספר ומילא תפקיד זה עד תום לימודיו. כשהיה כבן שבע-עשרה נבחר ל"פרלמנט הנוער" וכעבור שנה נבחר לתפקיד ראש-העיר של עיר-הנוער. הוא היה חבר בתנועת "המכבי הצעיר" ואף שימש בה כמדריך. כמו-כן היה פעיל בגדנ"ע במשך שלוש שנים, במסגרת בית-הספר התיכון. היו לו כמה וכמה תחביבים, אך בעיקר אהב מוסיקה וניגן בגיטרה, התעניין בפוליטיקה והרבה להתכתב עם אנשים שונים.

רפי גויס לצה"ל בתחילת ספטמבר 1965 והוצב לחיל האוויר. לאחר סיום הטירונות השתלם בקורס מבצעים ובקורס צפנות ושירת כסמל-מבצעים בחיל. הוא היה חייל טוב, נאמן ומסור לתפקידו. מפקדיו חיבבו אותו וסמכו עליו, מתוך ביטחון שהוא עושה בשלמות כל תפקיד המוטל עליו. במכתבי ההמלצה להעלאתו בדרגה, מציינים מפקדיו את מסירותו לתפקידו, את אחריותו הרבה ואת יחסו הרציני לתפקיד החשוב שמילא

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

ביחידה. מלחמת ששת הימים עברה עליו עוד בתקופה שהיה בשירות סדיר והוא מילא בהצטיינות את תפקידיו במלחמה.

באוגוסט 1968 שוחרר רפי מהשירות הסדיר והוצב למילואים ביחידת הקשר לעיתונות של חיל האוויר. עוד כשהיה בשירות סדיר החל רפי ללמוד משפטים בשלוחת האוניברסיטה העברית בתל-אביב ולאחר ששוחרר המשיך ללמוד באוניברסיטה של ירושלים. בד בבד עם הלימודים באוניברסיטה עבד רפי ככתב ברשות השידור, שם הוערך כעיתונאי מהימן, מהיר תפיסה, חרוץ ושנון. כשפרצה מלחמת יום הכיפורים התנדב לשרת בחזית כדי להיות במרכז האירועים ולהעביר מידע מהימן מהקו הראשון. הוא ביקש להצטרף לנגמ"ש הפיקוד של האלוף אלברט מנדלר ז"ל, אך נתקל בסירוב, שכן האלוף נמנע במשך כל המלחמה מלהיפגש עם עיתונאים ואף פקד להרחיקם ממפקדתו. רפי לא ויתר. בתבונה ובהתמדה רכש את לב האלוף, פרץ את המחסום ולבסוף אף היה לאיש-אמונו של המפקד. רפי הקדיש מאמצים רבים כדי להעביר לרשות השידור שבעורף דיווח שוטף על המתרחש, אלא שזו הייתה משימה מסובכת מאוד, שכן טלפונים פנויים ושליחים מזומנים לא היו בנמצא. אבל רפי הצליח, בתושייה רבה ובמסירות לתפקידו, למצוא דרכים שונות ומשונות להעברת החומר. ביום י"ז בתשרי תשל"ד (13.10.1973), בעת שנסע בזחל"ם הפיקוד של האלוף בציר הגידי, נפגע הרכב פגיעה ישירה ורפי נהרג. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין הצבאי בקרית-שאול. השאיר אחריו הורים ואחות. לאחר נופלו הוענקה לו דרגת סמל-ראשון.

במכתב תנחומים למשפחה השכולה כתב מפקדו: "רפי הגיע אלינו בשביעי באוקטובר בעיצומו של קרב. בשעות הצהריים כבר היה עם הכוחות הסדירים, שלחמו בגזרה הדרומית, וכבר מסר דיווחים ראשונים. במשך ימי הלחימה ראיתו יוצא וחוזר אל החזית וממנה. בפתחו של החמ"ל היה מחליף דעות, מתייעץ ואוסף כל פיסת ידיעה ונתון חדש על המתרחש בגזרה ובקרב. עקשן היה בהשגת קו הטלפון למסירת הידיעות והתמחה באלתור הדרכים להעברת החומר המוקלט, כדי שיגיע בזמן לשידור. כל זאת עשה בתנאים קשים, ימים ולילות ללא שינה ותוך דאגה והזדהות עם הלוחמים במערכה, שאותם היה מעודד ומנחם בחיוך של טוב-לב. קולו של רפי נדס, אך זכרו יהיה שמור עמנו כאחד ממשפחת הלוחמים".

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

בחוברת שיצאה לזכרו מטעם רשות השידור נכתב: "לחטיבת החדשות ברדיו הגיע רפי ככתב צעיר ולמד את המקצוע על שלביו. עם זאת הביא אתו מטען תרבותי, שיכול היה לינוק רק בביתו. הייתה בו אהבה לספרות ולמוסיקה על כל גווניה; תכניות של מוסיקה ערך בלהט רב והיו חייבים לעצור אותו מעיסוקו זה, מחשש שמא תיפגע תדמיתו ככתב-מדיני. אבל גם את עבודתו ככתב מדיני ביצע בלהט". בתרמילו של רפי נמצאו, לאחר נופלו, סלילי הקלטה אחדים שכתב עליהם "לא לפרסום, אבקש לשמור לי אותם עד לאחר המלחמה". בסלילים אלה מוקלטת שיחה שרפי ניהל עם עצמו: "אני שואל את עצמי, מה בעצם אני עושה פה? ולמעשה אין לי תשובה, עוד כשהייתי בתל-אביב אמרתי לחברים: 'תראו, יש אחד משוגע, אונגער, יכול להישאר בתל-אביב, אבל יורד לחזית, יודע שהכול יכול לקרות לו ובכל זאת יורד'. כולם אמרו לי, אחד אני זוכר במיוחד, כי עליו זה עבר במלחמת ששת הימים: 'אונגער באמת טיפש'. האם אני טיפש? בחיי, אינני יודע. נכון אמנם, שטוב הכלב החי מן האריה המת, ובזה אני חס-וחלילה לא רוצה להצטנע במרכאות ולומר שאני מן האריות. להיפך, אף פעם לא חיפשתי את הגבורה. אולי את הגבורה הקלה כן, אבל לא את הגבורה שבה מסתכנים על באמת בכל רמ"ח האברים". ובסוף דבריו אומר רפי: "ובכל זאת - החוויה, הניסיון, אי-היכולת לחיות בארץ הזאת בלי להתנסות במשהו, שהוא לחם חוקם של רוב האנשים בארץ זו, צעירים ומבוגרים, נדמה לי שזה גם מה שגרם לי להצטרף לנגמ"ש הזה, אל הבלתי נודע". דברים אלה ואחרים, נכתבו לזכרו בחוברת "נזכור", שהוצאה לאור מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים.